

Samenwerken voor veiligheid

Centrale Harmonisatie Nederland en België

VCA: De breedste basis voor veilig en gezond werken!

16 April 2025

Programma

09:00 Opening en welkom
09:20 Mededelingen / openstaande punten
09:45 Te harmoniseren onderwerpen
10:30 Pauze
10:45 Te harmoniseren onderwerpen (vervolg)
11:15 Advocaat van de Duivel
11:45 Samenvatting resultaten
12:00 Evaluatie en afsluiting
12:15 Lunch

Mededelingen / openstaande zaken

➤ VCA diploma en stagiaires

- Door CI's ter harmonisatie ingebracht, niet gekozen als harmonisatieonderwerp.
- Standaard regels vraag 3.2; VCA diploma bij 3 maanden in dienst binnen toepassingsgebied.

➤ Gesprek 17-12-24 RvA en SSVV; RI&E en compliance

- Nav signaal CI's dat RvA afwijkingen schrijft indien RI&E niet aan formele wettelijke eisen voldoet.
- RvA geeft aan enkel afwijkingen te schrijven m.b.t. formele wettelijke vereisten indien er ook andere zaken ter verbetering zijn.
- Afgesproken dat SSVV signalen van CI's voortaan behandelt indien inzicht gegeven wordt in de gehele afwijzing en context.

Mededelingen / openstaande zaken

- Door branchevereniging gefaciliteerde onderzoeken vraag 8.2
 - Na signaal CI's en gesprekken SSVV is branchevereniging gestopt met het aanbieden van diensten waarvan werd gesteld dat hiermee aan VCA eisen zou worden voldaan terwijl dit niet zo was.
- Leiderschapsvaardigheden; per 1-7 aanpassen vraag 1.3 en 1.4
 - Per 1-7-25 aanpassing van de vragen 1.3 en 1.4. In functiebeschrijving en beoordeling ook aandacht voor vaardigheden vereist. Geeft tot nader orde enkel aanleiding tot verbeterpunt. Communicatie naar CI's en bedrijven volgt.
- Ongeldig verklaarde VCA diploma's
 - Naar aanleiding van fraude zijn diploma's ongeldig verklaard. Zie <https://www.vca.nl/actueel/aanhoudingen-voor-examenfraude> . Gebruik het CDR om diploma's te verifiëren.

Mededelingen / openstaande zaken

- Stand van zaken VCA- en VCU-update
 - Update VCA 6.1: Validatieresultaten zijn verwerkt. Ter evaluatie verstuurd aan RvA.
 - VCU: RvA heeft aangegeven dat meer aandacht voor het leren van incidenten nodig is. De concept VCU moet hierop worden aangepast. Het bureau gaat hiermee aan de slag.
- Thema melden onveilige situaties en handelingen 2025
 - Op 9-1-25 notitie “thematische aandacht voor meldingen bij VCA-certificatie” aan de CI’s verstuurd (250108-005-BUR-CI).
 - Ter plaatse vertellen enkele CI’s over voorlopige positieve resultaten, onder andere bewustwording bij bedrijven door extra aandacht tijdens de audit.

Te harmoniseren onderwerpen

1. Hoe auditen vraag 7.1 WPI?
2. Hoe auditen vraag 2.1 RI&E (en 2.2 TRA)?
3. Hoe omgaan met elektronische presentielijsten?
4. Speciale audit ernstige incidenten

We doen dit op een andere wijze. Dagvoorzitter Joost Hoebink stelt aan de hand van 1 sheet vragen aan de aanwezige CI's. Na reacties op de vragen laten we de reactie van de werkgroep zien.

Hoe auditen vraag 7.1 WPI?

(vragen aan publiek inclusief reactie uit de zaal)

- Goede voorbeelden?
 - Bedrijven die WPI zien als “Leadership tool” voor directie: maandelijks thema tijdens de WPI; bedrijven waar de WPI onderdeel is van de kwaliteitsbeheersing (natuurlijker); Staf loopt ook mee als ondersteuning; Aanpassing WPI aan werkfase project.
- Signalen bij bedrijven met uitdagingen?
 - Bedrijf komt met lijstje van de “adviseur”: Adviseur die vraagt “Waar staat dat?”; Projectleiders met teveel taken; Standaard checklists zonder relatie met risicobeheer.
- Welke vragen stellen als auditor?
 - Kijk kritisch naar het inspectieprogramma: Kijk of aangepaste omstandigheden zijn opgemerkt; Kijk of er een verband is met risicobeheer (2.1, 2.2, nodig om doel te bereiken) en 4.2 (worden er vragen gesteld zoals “Hoe gaat het met je?”).

Hoe auditen vraag 7.1 WPI?

(vooraf door werkgroep geformuleerd standpunt)

- Van buiten naar binnen
 - Observaties/vragen tijdens bezoeken projecten/werklocaties
 - Duid relatie observaties en in stand houden/bevorderen veilige werkomgeving door/namens management
 - Check daarmee “of het werkt”
 - Wordt op basis van de observaties aan het doel voldaan?
 - Laatste check minimum eisen

Hoe auditen vraag 7.1 WPI?

(conclusie)

- Pas de stappen “Van buiten naar binnen” toe
- Wees alert bij bedrijven met signalen van uitdagingen, benoem goede voorbeelden (zonder adviseur te worden), vraag door
- Zoek naar de verbanden met risicobeheer, beleid en communicatie/ programma voor beïnvloeden bewustzijn.

Hoe auditen vraag 2.1 RI&E (en 2.2 TRA)?

(vragen aan publiek inclusief reactie uit de zaal)

Hoe pakken jullie dat aan? Uitgangspunten? Stappen? Voorbeelden goede aanpak?

- Kijk of er wet- en regelgeving is aangepast na opstellen/beoordelen RI&E
- Kijk of de branche informatie heeft over risicobeheer
 - Branche RI&E (NL) dekt niet altijd alle operationele activiteiten en risico's, indien activiteiten of risico's missen moeten deze worden aangevuld.
 - Goedkeuring branche RI&E (NL) kan zijn verlopen, dit is niet de verantwoording van het bedrijf maar kan wel indicatie zijn om nog eens extra scherp te kijken of het geheel aan risicobeheersing voldoet.
- Kijk welke risico's er zijn op de projecten, staan deze benoemd in de RI&E en zijn de maatregelen genomen die zijn benoemd
- Kijk of het risicobeheer na incidenten is aangepast

Hoe auditen vraag 2.1 RI&E (en 2.2)?

(vooraf door werkgroep geformuleerd standpunt)

- Van buiten naar binnen
 - Observaties uit bezoeken projecten/werklocaties
 - Duid relatie observaties en risicobeheersing
 - Check daarmee “of het werkt” zowel bij 2.1 als 2.2
 - Wordt op basis van de observaties aan het doel voldaan?
 - Laatste check minimum eisen
- Hou je aan de tekst van de norm

Hoe auditen vraag 2.1 RI&E (en 2.2)?

(conclusie)

- Pas de stappen “van buiten naar binnen” toe
- Leg verbanden met observaties op projecten en afhandeling incidenten
- Branche RI&E (NL) is hulpmiddel maar dekt soms niet alle operationele activiteiten en risico's
- Hou je aan de tekst van de norm, met daarbij de notie uit de fase 1 audit: het bedrijf moet een systematiek hebben voor opvolging en naleving van relevante regelgeving

Elektronische presentielijsten?

(vragen aan publiek inclusief reactie uit de zaal)

- Wie heeft er goede voorbeelden?
 - Opnemen toolbox met een smartphone; maak een foto; directie neemt deel
- Wat zie of mis je als men “Kort door de bocht gaat”?
 - Inleners zijn er een dagje niet; moeheid bij het agenderen van goede onderwerpen
- Welke rol hebben elektronische presentielijsten bij het bepalen of het doel (“bevordering motivatie en aandacht voor VGM”) is bereikt?
 - Koppel een kwis aan de toolbox; vragen of ze weten wat er verteld is

Elektronische presentielijsten?

(vooraf door werkgroep geformuleerd standpunt)

- Naspeurbaarheid deelnemen:
 - Na kunnen gaan of de persoon zelf de elektronische registratie heeft gedaan
 - Bij fysieke bijeenkomst controle op wel intekenen maar niet aanwezig zijn
 - Bij digitale vorm bijvoorbeeld controlevragen en registratie ervan

Elektronische presentielijsten?

(conclusie)

- Effectiviteit toolbox belangrijker dan tijdens audit ultieme focus op compleetheid/sluitende presentielijst
- Pas ook “van buiten naar binnen” toe. Voorbeeld: vraag bij projectbezoek wat men zich herinnert van de toolboxes
- Deel goede voorbeelden

Speciale audit ernstige incidenten

(inleiding)

- Nu informatie verzamelen; *Indien nodig vervolg 8 oktober*
- ISO 17021 9.5 speciale audit; Scope / *Short notice*
- MD 22;
 - G 8.5.3 "... informs the Certification Body, *without delay*, of the occurrence of a *serious incident* or breach of regulation necessitating the involvement of the competent regulatory authority"
 - G 9.6.4.2 "...a special audit *may be necessary ...*" & "... *investigate if the management system has not been compromised and did function effectively*"

Speciale audit ernstige incidenten

(vragen aan publiek inclusief reactie uit de zaal)

- Wanneer wel/niet?
 - Voorbeelden: wel bij dodelijk ongeval, wel bij val van 6 meter met letsel
 - Legal issues geen belemmering laten vormen; kijken wat je wel kan doen.
- Op welk moment uitvoeren?
 - Bijvoorbeeld na maand, niet langer dan drie maanden na incident; soms combineren met naar voren halen controleaudit + 1 dag extra
- Wat te doen tijdens de audit ?
 - Focus op het managementsysteem: Wat is er in het managementsysteem misgegaan? Heeft men lering getrokken uit het incident? Aantal maal doorvragen: waarom, waarom?; Hoe is de afhandeling met de arbeidsinspectie verlopen?

Speciale audit ernstige incidenten

(Conclusie)

- Doel : Heeft het zorgsysteem gefunctioneerd en is het nog certificatie waardig
- De CI beslist of en zo ja in welke fase een speciale audit vereist is
- Wat is de inhoud van een audit na een ernstig incident?
 - Inzicht krijgen in het incident, oorzaken en het onderzoeksproces
 - Inzicht krijgen in de impact/gevolgen van het incident en de vervolgmaatregelen
 - Op basis daarvan beoordelen of het zorgsysteem effectief is:
 - Waren de richtlijnen, procedures en controles adequaat?
 - Naleving van de procedure: zijn de vastgestelde procedures voor veiligheid, rapportage, incidentbeheer en risicobeheer gevolgd?
 - Risicobeheer en risicobeoordeling: waren er risico's geïdentificeerd die verband houden met het incident?

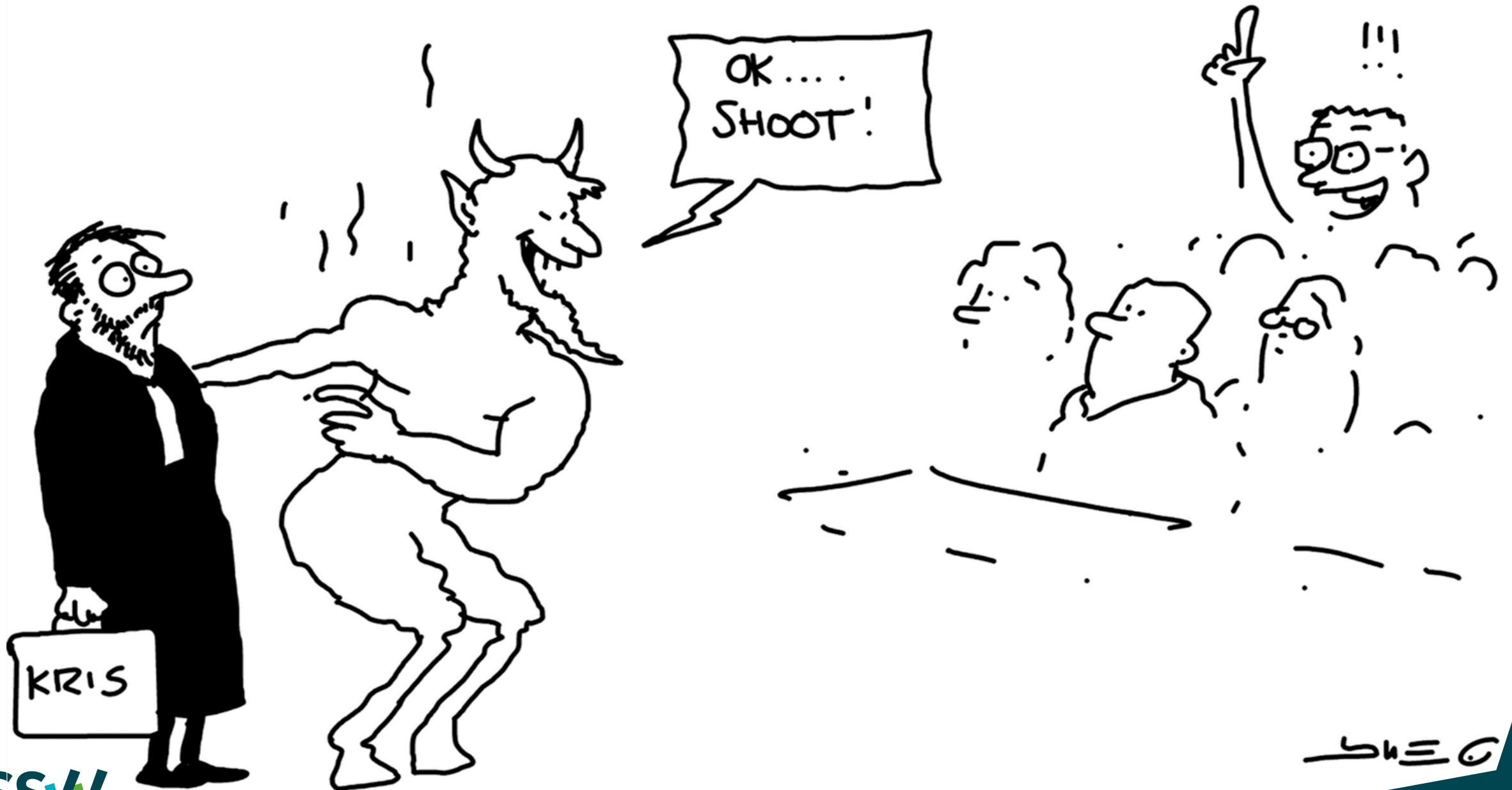

Samenwerken voor veiligheid

Advocaat van de duivel

ADVOCaat VAN DE DUIVEL

Advocaat van de duivel

Een bedrijf zonder eigen personeel kan zich NIET voor VCA laten certificeren!

Advocaat van de duivel

Bijlage B

Uitgangspunten in VCA-verband met betrekking tot zelfstandigen zonder personeel (in het kader van vraag 10.1)

In VCA-verband worden ten aanzien van de zelfstandige zonder personeel (zzp'er) de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een zzp'er kan NIET VCA-gecertificeerd worden in verband met de mustvragen (zie 4.2 van de procedure).

"Procedure 4.2

...Indien een mustvraag niet van toepassing wordt verklaard, dient zij negatief beoordeeld te worden en kan bijgevolg geen VCA-certificaat worden uitgereikt, tenzij anders vermeld."

Advocaat van de duivel

Eigen personeel??

BEGRIPPEN

Medewerkers

- personeel in dienst van bedrijf voor bepaalde of onbepaalde tijd;
- **tijdelijke medewerkers**: uitzendkrachten, gedetacheerden, stagiaires, jobstudenten;
- zelfstandigen zonder personeel die onder gezag van de aannemer werken (in België niet toegestaan).

TOEPASSINGSGEBIED

De VCA heeft betrekking op het VGM-beheersysteem van de aannemer ten behoeve van **de eigen medewerkers, de tijdelijke medewerkers** en de medewerkers van de onderaannemers.

Conclusie Advocaat van de duivel

De stelling is: FOUT!

Het beheersysteem van het VCA te certificeren bedrijf heeft betrekking op alle medewerkers (binnen de scope) ongeacht hun statuut. Het gaat zowel om medewerkers in vast dienstverband als om **tijdelijke medewerkers**: uitzendkrachten, gedetacheerden, stagiaires, jobstudenten...

Organisaties met nauwelijks eigen personeel en veel/voornamelijk tijdelijke medewerkers kunnen wel degelijk een VCA-certificaat behalen.

PS: Deze situatie is niet vergelijkbaar met de situatie van een ZZP'er (=ZONDER personeel).

Conclusie Advocaat van de duivel

De auditor dient wel in de mogelijkheid te zijn om na te gaan of alle eisen ten aanzien van 'medewerkers' ook in de praktijk vervuld zijn op de werkplekken. In situaties waarin er geen medewerkers aanwezig zijn (om welke reden ook) zullen de betreffende vragen negatief beoordeeld worden en kan geen VCA-certificaat worden uitgereikt.

In situaties met nauwelijks medewerkers in vast dienstverband en veel of enkel tijdelijke medewerkers, dient (gezien het sterk fluctuerend/volatiel karakter van de personeelsbezetting) bijzondere aandacht besteed te worden aan het borgen van alle eisen ten aanzien van medewerkers (opleiding, informatie, instructie, toezicht, enz.). We gaan ervan uit dat dit meer en specifieke aantoonbare inspanningen vergt van de aannemer.

Afsluiting

Volgende centrale harmonisatie is op 8 oktober 2025 in Brecht België

Samenwerken voor veiligheid

A photograph of two men in a factory setting. One man, wearing a black t-shirt and safety glasses, is looking at a tablet held by the other man. The second man is wearing a blue work jacket with a 'Kaufland' logo, safety glasses, and black gloves, and is holding a metal rod. The background shows industrial machinery and a factory floor.

Bedankt voor uw aandacht!

www.ssvv.nl

WWW.BESACC-VCA.be